

*Triesztből* jelentik, hogy a *pólai* hadikikötőt a várossal együtt hadiállapotba helyezték. A hajóknak a kikötőt 48 óra alatt el kell hagyniuk. A meg nem erősített kikötőinket, — mint Fiume, Trieszt — nem kell hadihajókkal sem védenünk, mivel ezek ellen semmi támadást sem szabad megkísérelni.

A franciák az olaszokat is kegyetlenül üldözik. Mint tudósítónk táviratozza, *ma este Marseille és Nizza francia városokban véres tüntetések voltak az olaszok ellen.* Igen sok olasz megsebesült. *Franciaországban bizonyosra veszik most már Olaszország fegyveres beavatkozását,* — a tüntetések és brutális eljárások is erre vezethetők vissza.

*Bécsből* jelenti tudósítónk, hogy *Nikita montenegrói király* a minisztertanácsban kijelentette, hogy *nincs pénz* és Oroszország pénzügyi segítségét kell kérniük.

*A lengyelek maguk is fegyvert fogtak már az oroszok ellen.* *Lembergől* jelentik, hogy a lengyelek csapatokba tömörültek és fegyverrel fordultak a kozákok ellen. Zarnoviecznél megverték a kozákokat, ugyancsak Varsónál több milliót érő rakományokat fölrobbantottak.

*Konstantinápolyból* jelentik: *Törökország még ma hadat üzen Oroszországnak.*

## Moratórium október 1-ig.

Budapest, augusztus 13. A Budapesti Közlöny mai száma publikálja a kormány rendeletét a moratórium tárgyában. A rendelet szerint lejárt vagy szeptember hó 30-ik napjáig bezárólag lejárató pénztartozások fizetésére, amelyek augusztus hó első napja előtt kiállított váltón, kereskedelmi utalványon, közraktári jegyen, csekken vagy általában olyan kereskedelmi ügyleten vagy más magánjogi címen alapulnak, amely augusztus 1-ső napja előtt keletkezett, két hónapi halasztás (moratórium) engedtetik.

Oly tartozások tekintetében, amelyek után kikötés alapján, vagy törvényről fogva kamat jár, a kamatot a halasztás idejére is lehet számítani. Nem kamatozó tartozás után törvényes kamat számítható. A megjelölt halasztás kerete alá nem esnek: 1. Állami és államilag biztosított adósságok kamatai, töketörlesztő részletei és járadékai. 2. Zálogleveleknek, valamint ovadékképes kötvényeknek kamatszelvevényei és kisorsolt címletei. 3. Törlesztés és záloglevél kölcsönöknek kamatai. 4. Közüzemeknek használatáért fizetendő díjak. 5. Hadiállapotbeli segélyezésekkel szemben fennálló tartozások. 6. Tartásdíjak és életjáradékok. 7. Biztosítási ügyletekből eredő többféle tartozások. 8. Beltartozások, kivéve a katonai szolgálatot teljesítőikkel szemben fennálló és ismertetett tekinteteket. 9. Haszonbértartozások. 10. Szolgálati szerződésekből eredő tartozások. 11. A munkavállalót a vállalkozójával szemben terhelő tartozások. 12. Idegen vagyon kezeléséből a halasztás ideje alatt befolyó jövedelem kiszolgáltatása a vagyon kezelő megillető jogok épségben tartásával.

Publikálja továbbá a rendelet, hogy ha a betéti könyvre vagy folyószámlára elhelyezett betét augusztus hó 1. napján kétezer koronát meg nem haladt, a betető kétszáz koronának, ha pedig kétezer koronát megha-

ladt, havonként kétszáz koronának kifizetését követelheti. A kétezer koronától négyezer koronáig terjedő betétnél a halasztás egész ideje alatt legfeljebb a betét 10 százalékanak kifizetését lehet követelni. A folyószámla tulajdonosa betétének kifizetését összegre való tekintet nélkül követelheti, a mennyiben hitelt érdemlően kimutatja, hogy a kifizetendő összegre alkalmazottai fizetésnek, üzleti vagy üzemi helyiségek bérének kiegyenlítésére mulhatatlanul szüksége van vagy amennyiben az összeget adók vagy más köztartozások kiegyenlítéséül a beszédésükre hivatott pénztárhoz utalja át. E jogával azonban csak úgy élhet, ha a szükséges összegét amennyiben hosszabb fölmondási idő kikötve nincs, legalább nyolc nappal előbb írásban bejelenti.

## Osztrák-magyar előre nyomulás.

*Krakkóból* jelentik: Az osztrák-magyar csapatok rövid harc után megszállották *Ksiaz és Pilica* városokat, ugyszintén *Kielce tartományi fővárost.*

### A VESZTESÉGI KIMUTATÁS.

A Budapesti Tudósító jelenti: A veszteségi kimutatásokról legutóbb közzétett értesítésiünk kiegészítéséül még tudatjuk, hogy a teljes szövegü, — tehát az egész fegyveres erőt fölölelő veszteségi kimutatások a hadügyminisztériumban az erre a célra szervezett bizottság útján közvetlenül minden törvényhatóságnak, a rendezett tanácsú városoknak és községeknek is megküldetnek úgy, hogy az érdeklődőknek még a legkisebb községben is módjukban fog állani, hogy az eredeti veszteségi kimutatásokba a megjelenés után azonnal betekintsenek. Ezenkívül gondoskodás történt arról, hogy a veszteségi kimutatásnak az illető vidék lakosságát leginkább érdeklő részét tartalmazó kivonat falragaszok útján az illető vidéken szokásos nyelven is közzhírré tétessék. (A miniszterelnökség sajtóosztálya.)

## Ujabb győzelem a franciákon.

*Berlinből* jelentik: A német csapatok Muhlhausen-nél tíz tisztet, hatszázötvenhárom közlegényt, *Lagardonnál* pedig *ezer-nél több embert ejtettek foglyul és sok ágyut és fegyvert zsákmányoltak.*

## A német hajók jobbak

### az angolokénál.

*Bignió Gyula* tengerészkapitány még 1911. januárjában érdekes és nagyjelentőségű cikket írt a világ államainak hadiéreijéről. A tengerészkapitány már akkor — a teljes béke idején megállapította, hogy a német hadihajók jobbak, tökéletesebbek az angol hajóknál. Ez a cikk ma kiváltképpen aktuális. *Bignió Gyula* többek között a következőket írta:

*Anglia és Németország között különbség Dreadnoughtokban alig van.* Az angol huszonöt ellen a németek huszonegy ily hajót állíthatnak ki.

A hármasszövetség föltétlenül erősebb csatahajókban, mint Nagy-Británia. *Cirkálóiban az erő majdnem egyenlő.* Megjegyzendő azonban, hogy a német cirkáló ma a világ leggyorsabb ily hajója. Például a *Cormorant* típus harminc csomós lesz. A torpedóvadászok gyorsaságában Németország szintén vezet, mert a legutolsó huszonnégy u hajója harmincöt csomós.

Vegyük ezenfelül még tekintetbe azt is, hogy ma föltétlenül a legnagyobb pedantériával a német hajóépítők dolgoznak s végre, hogy anyag tekintetében *Krupp ágyui és páncéljai minden kétségen kívül a legjobbak.* An-

glia tehát a legteljesebb aggodalommal nézhet a jövő elé, mert aki ismeri a német tengerésztilkát és a német tengerészlegénységet, föltétlenül a németek győzelmét jósolná meg háboru esetén. A hármasszövetség folytán a német föltétlenül számít a monarchia hadiérejére, amiből az következik, hogy Magyarország el lehet készülve, hogy abban az esetben, ha Németország 1912-ben flottaprogramját kibővíti, akkor a mi közös konmányaink újból nagy követelésekkel fog a delegációk elé lépni. De ha Olaszországot mint esetleges ellenfelünket utolérni akarjuk, úgy még nagyobb költsékezésre van kilátás. *Franciaország régen tartott második helyéről ma már teljesen leesorult* és ma már csak az Egyesült-Államok után jön, mint negyedik, a tengeri hatalmak sorába.

### A BELGA NŐK.

*Berlinből* jelentik: A lüttichi vár ostrománál a belga nők csunya módon mutatták ki a hazafiasságukat. Az ostromló német katonákra védett helyről forróvizet öntöttek. Ez a középkori „hősködés” csöppet se válik di-csőségükre.

### ELFOGOTT SZERB SZÁZAD.

*Szófiából* jelentik: Pirotból egy szerb század átszökött Bulgáriába. A bolgárok elfogták az egész századot és lefegyverezték.

### A MI FLOTTÁNK.

*Bécsből* jelentik: A Wiener Tageblatt írja: *Hadiflottánk nemsokára be fogja bizonyítani, hogy a monarchia nemcsak a hadseregre, hanem a flottájára is támaszkodhatik.*

### OROSZ HADIFOGLYOK BÉCSBEN.

*Bécsből* jelentik: Tegnap az északi határról nyolcvan hadifoglyot ide szállítottak.

### ELUTAZOTT A BÉCSI FRANCIA NAGYKÖVET.

*Bécsből* jelentik: A bécsi francia nagykövet Svájcban át Franciaországba utazott.

### A POROSZ-SZÉN BEHOZATALA.

*Berlinből* jelentik: A német kormány a monarchiába a porosz-szén behozatalát újból megengedte.

### ANGOLOK EGY NÉMET KIKÖTŐ ELLEN.

*Londonból* jelentik: Az angolok megtámadták *Daressalam* német kikötőt, ahol a szikratáviró-állomást elpusztították.

### A szegényekért.

A harctérre és az ország déli megyéibe eltávozott szegénysorsú katonák családtagjai az állam és a társadalom minden szeretetteljes gondolkodása mellett is, reménytelen napoknak néznek elébe. A nyomoron és a nélkülözéseken minden bizomnyal enyhíteni fognak azok a segélyakciók, amelyek máris megindultak s a melyekből méltó részét veszi ki a *Délmagyarország* is.

Ezen a helyen azzal a felhívással fordulunk a családfentartó nélkül maradt szegénysorsú hitvesekhez, anyákhoz, hogy haladéktalanul jelentkezzenek a „Délmagyarország” kiadóhivatalában, ahol rendőrileg igazoltatjuk és állandó lapelárusítóként alkalmazzuk őket. A mostani viszonyok között — merjük mondani — állandó és szép keresetforrást nyújt ez, amivel az illetők megszabadulnak a közeljövő anyagi kilátástalanságától.